

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3686/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.197/2024/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó saját nevében eljárva alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó a Kisvárdai Járásbíróság 1.P.20.186/2022/38. számú ítélete, a Nyíregyházi Törvényszék 2.Pf.20.536/2023/14. számú végzése, illetve a felülvizsgálati bírósággént eljáró Kúria Pfv.III.20.197/2024/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye és a panasz az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] A felperesek jogelődje – aki az I. rendű felperes házastársa és a II. rendű felperes édesapja volt – 1993-ban adásvételi szerződéssel megszerezte a korábbi termelőszövetkezeti részarány-földtulajdon egy részét, amelyből később az [...] külterület [...]/105 helyrajzi számú ingatlan kialakult. Az ingatlanból a felperesek jogelődje részarány-kiadás jogcímén tulajdoni hányadot szerzett, amely a későbbi földrendezési eljárások során megosztásra került. A megosztás eredményeként több különálló ingatlan jött létre. A felperesek jogelődje a vitatott erdőrészletet már 1993-tól birtokba vette és – véghasználat keretében – erdőgazdálkodást folytatott rajta, azonban nem végezte el a kötelező erdőfelújítást, emiatt az erdészeti hatóság 1998-ban és 2002-ben is bírságot szabott ki. Később az I. rendű alperes jogelődje több adásvételi szerződéssel további tulajdoni hányadokat szerzett az ingatlanból.
- [4] Az indítványozó keresetet nyújtottak be a Kisvárdai Járásbírósághoz.
- [5] A felperesek elsődleges keresetükben annak megállapítását kérték, hogy jogelődjük 2007-ben elbirtoklás útján megszerezte az [...] külterület [...]/125 helyrajzi számú erdő

művelési ágú ingatlanból az I. és II. rendű alperesek jogelődjei nevéen nyilvántartott tulajdoni hányadokat, és kérték, hogy az elbirtoklás alapján a II. rendű felperes tulajdonjoga – az I. rendű felperes haszonélvezeti jogával terhelt – kerüljön bejegyzésre, az alperesek tűrési kötelezettsége mellett. Másodlagosan az erdőfelújítás költségeinek megtérítését kérték a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint, harmadlagosan pedig kártérítési igényt terjesztettek elő a tulajdoni arányok torzulásából eredő értékkülönbség megtérítésére. Hivatkoztak továbbá a földhivatali megosztási eljárás jogsértő voltára, valamint az I. rendű alperes jogelődje által harmadik személyekkel kötött adásvételi szerződések érvénytelenségére és felperesekkel szembeni hatálytalanságára.

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek kereseteit elutasította, indokolásában a következőket adta elő.
- [7] A 2007. február 14-én megkötött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása és a szerződés létrehozása iránti elsődleges keresetet elutasító döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 145. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel – arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperes jogelődje által a többi tulajdonostársától megvásárolt tulajdoni hányad tekintetében a felpereseket, illetve a jogelődjüket elővásárlási jog nem illette meg.
- [8] A kártérítés megfizetése iránti másodlagos kereset elutasítását azzal indokolta, hogy mivel a földmegosztás az ingatlanügyi hatóság előtti közigazgatási eljárásban történt, az alperesek jogellenes magatartása a hatósági eljárásra tekintettel nem állapítható meg. A hatósági eljárás kifogásolása esetén a felperesek ezen igényüket kizárólag a közigazgatási eljárásban, illetve a közigazgatási bíróság előtt érvényesíthetik.
- [9] A földkiadás iránti harmadlagos kereset elutasításának indokaként arra hivatkozott, hogy a felperesek felhívás ellenére ezzel kapcsolatos határozott jogállítást, tényelőadást nem tettek.
- [10] Az elbirtoklás megállapítása iránti negyedleges kereset elbírálásánál kiemelte többek között, hogy az I. rendű alperes jogelődje által kötött adásvételi szerződések 2007-ben megszakították az 1993-tól számított elbirtoklási időt.
- [11] A jogalap nélküli gazdagodásra alapított ötödleges kereset vonatkozásában arra a következtetésre jutott, hogy mivel a felperesek jogelődjével szemben az erdőgazdálkodási kötelezettség elmulasztása miatt szabtak ki erdészeti bírságot, ezért az jogalap nélküli gazdagodás tárgya nem lehet.
- [12] A biztatási kár jogcímén előterjesztett hatodlagos kereset esetében azt állapította meg, hogy a felperesek bizonyítási indítványára kihallgatott tanúk vallomásai a biztatási kár feltételeinek fennállását nem támasztották alá.
- [13] Az ítélet ellen az indítványozó fellebbezést nyújtott be.
- [14] A másodfokú bíróság az ítéletének meghozatala előtt, külön végzéssel a felpereseknek a IX-X. rendű alperesekkel szemben 1993. december 28-tól 2008. december 28-ig bekövetkezett elbirtoklás jogcímén előterjesztett kereset tárgyában a

pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részében hatályon kívül helyezte. Döntését a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) „130. § d) pontjára”, 157. § a) pontjára, 239. §-ára és 251. §-ára alapította. Hivatkozott arra, hogy a Kúria részítéletének indokolása szerint a 2007-ben megkötött szerződés a teljes ingatlan eszmei tulajdoni hányadát érintette és ez szakította meg az elbirtoklási időt. Megítélése szerint ez azt jelentette, hogy a Kúria mind az I. rendű alperes, mind az akkori II. rendű alperes esetében vizsgálta, hogy a jogerős részítéletnek az elbirtoklás címén előterjesztett keresetről szóló rendelkezése megalapozott volt-e; ezért ebben a részében a kereset a fenti időszakra ítélt dolog.

- [15] A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – a per főtárgya tekintetében – helybenhagyta. Megalapozatlannak minősítette azt a fellebbezési hivatkozást, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Rögzítette, hogy a határozat az indokolással szemben támasztott követelményeknek maradéktalanul megfelelt, így az érdemi felülbírálatnak akadálya nem volt.
- [16] Az elbirtoklásra alapított kereset tekintetében megállapította, hogy az 1993-tól számított 15 éves elbirtoklási idő legkorábban 2008-ban telhetett volna le, és ezért a felperesek tévesen állították az elbirtoklásnak a 2007-ben elhunyt jogelődjük életében történt bekövetkezését. Lényegesnek tartotta továbbá, hogy az I. rendű alperes jogelődje által 2007. február 14-én kötött adásvételi szerződés a rPtk. 124. § (1) bekezdés b) pontja szerint az elbirtoklást megszakította, annak tárgyát ugyanis a teljes ingatlan eszmei tulajdoni hányada képezte. Ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy olyan peradat nem merült fel, amely szerint a tulajdonostársak kizárólag a ténylegesen birtokban tartott szántóterületet adták volna el az I. rendű alperes jogelődjének.
- [17] A felperesek részéről tehát annak bizonyítását tartotta volna szükségesnek, hogy az elbirtoklási idő megszakadását követően, 2007. február 14-től 15 éven át sajátjukként, szakadatlanul birtokolták a keresettel érintett ingatlant. Hivatkozása szerint ezt kizárta az a tény, hogy a felperesek által 2012-ben indított perben az alperesek az elbirtoklásra alapított kereset elutasítását kérték, azaz egyértelműen kifejezésre juttatták, hogy az eszmei tulajdoni hányadukkal rendelkezni kívánnak, azt a sajátjuknak tekintik. Az elsőfokú bíróságnak az érintett kereseti kérelmet elutasító döntését ezért érdemben helyesnek találta.
- [18] Az elővásárlási jog megsértésére alapított kereset esetében a másodfokú bíróság helytállónak találta az elsőfokú bíróságnak azt az okiratok tartalmán alapuló megállapítását, hogy az I. rendű alperes jogelődje a 2003-ban történt megosztás alapján, részarány-kiadás során szerzett tulajdonjogot az ingatlanban, és a 2007. február 14-i adásvételi szerződés megkötése előtt már tulajdonostárs volt. Ebből arra a következtetésre jutott, hogy a vételi ajánlatot érintő, a termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló

16/2002. (11. 18.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség a szerződő feleket nem terhelte. Mivel pedig a felperesek által 2014. április 17-én előterjesztett keresethez csatolt tulajdoni lap tartalmazta az I. rendű alperes jogelődjének a 2007. évi adásvétel útján történt tulajdonszerzésének tényét, ezért álláspontja szerint a felperesek - a rPtk. 23 6. § (1) bekezdésére tekintettel - a szerződés megtámadásának jogával 2015. április 17-ig élhettek volna. A szerződés hatálytalanságának megállapítása iránti, 2015. szeptember 23-án előterjesztett keresetet emiatt elkésettnek minősítette.

- [19] A földkiadásra alapított harmadlagos kereset vonatkozásában abból indult ki, hogy a felperesek az osztatlan közös tulajdon megszüntetése iránti földhivatali eljárást elfogadták, a kiosztási sorrenddel szemben kifogást nem terjesztettek elő, az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésről szóló határozat ellen jogorvoslással nem éltek, és a közigazgatási eljárás során a II. rendű felperes a megosztási vázrajzot aláírta. Ezzel szemben kiemelte, hogy a földhivatali eljárás jogerős befejezésére tekintettel a perben nem volt hatásköre az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére, és az ingatlant érintő, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett határozat jogszerűsége a polgári perben nem volt vizsgálható.
- [20] A kártérítés megfizetése iránti kereset kapcsán azt tartotta megállapíthatónak, hogy az I. rendű alperes jogelődje a részarány-földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 63/2005. (IV. 8.) Korm. rendelet szabályainak megfelelően járt el és a közös tulajdon megszüntetése e szabályoknak megfelelően történt, ezért jogellenes magatartást az alperesek nem tanúsítottak.
- [21] A biztatási kár megtérítésére irányuló kereset elbírálásakor utalt arra, hogy a II. rendű felperes a megosztási vázrajzot annak elolvasása nélkül írta alá, mely önhiba már önmagában kizárta a kereset megalapozottságát. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat megfelelően értékelte, ezért az ezzel összefüggő fellebbezési támadást sem találta megalapozottnak.
- [22] A bíróság a jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset tekintetében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság minden olyan felajánlott bizonyítást lefolytatott, amelynek az ügy érdemi elbírálása szempontjából jelentősége volt, és a tényállást a bizonyítékok helyes, részleteiben is indokolt mérlegelésével állapította meg.
- [23] Az jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, melyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát, valamint másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. A Kúria azonban a rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [24] 1.2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő – az Alkotmánybíróság felhívása folytán hiánypótlással kiegészített – alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény

XIII. cikkében, XV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben rögzített alapjogok sérelmét állította.

- [25] A hiánypótlással kiegészített alkotmányjogi panasz szerint az indítványozó a támadott bírósági határozatok megsemmisítése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a határozatok sértik a törvény előtti egyenlőséghez, a tisztességes bírósági eljáráshoz, a jogorvoslathoz és a tulajdonhoz való jogát.
- [26] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a következőket adta elő.
- [27] Ésszerűtlennek tartotta, hogy a Kúria eljárása több, mint 10 évig tartott, amely alapvetően sértette az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglaltakat. Véleménye szerint az ügy egy egyszerű tényálláson nyugszik és annak megítélése is egyszerű, éppen ezért „Semmilyen körülmény, tény nem indokolta azt, hogy a jogvédelmet – még ha nem is kaptunk, a jogbizonytalanság fennállt – nem kapjuk ésszerű időn belül.” Állítása szerint önmagában ez a tény is súlyosan sértette a tisztességes eljárás elvét, és az ésszerű határidőn belüli eljáráshoz való jogát.
- [28] Meglátása szerint sem a támadott ítélet, sem pedig jogszabályi rendelkezés nem támasztja alá azt a megállapítást, hogy ha az egyik fél, akivel szemben elbirtokló szerződést köt az ingatlan egy tulajdonosával annak résztulajdonára, akkor azon tulajdonostárs tekintetében is megszakítja ez elévülési pozíciókat, akivel szemben fennállt és aki semmilyen módon nem tett a kívül világ felé értékelhető tulajdonba lépési kísérletet. Véleménye szerint tehát a bíróság mérlegelése az önkényes mérlegelés tilalmába ütközik, mivel a bíróság túllépte a szabad - akár téves - mérlegelési szabadságát és döntése *contra legem*. Kiemelte, hogy „(...) olyan jogszabályi rendelkezés nincs és bíróság sem hivatkozott olyanra, amely szabályozná azt, hogy közös tulajdonban az egyik tulajdonos résztulajdon vásárlása kihatna az ügyletben nem érdekelt résztulajdonosok között is megszakítaná a fennálló elévülés folyamatát. A mérlegelés önkényessége nem kétséges, illetve kvázi jogalkotói pozíciót vett fel a bíróság, amely ütközik a hatalmi ágak elválasztásának Alkotmányos alapelveire.” Meglátása szerint a Kúria által is idézett PK. 4. számú állásfoglalás „(...) egyértelműen kifejezi az írott jogot, amelyet az eljáró bíróságok Alaptörvénybe ütközően figyelmen kívül hagytak.”
- [29] Az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdés, azaz a tulajdonhoz való joguk megsértése kapcsán előadta, hogy nem elfogadható, ha „(...) tulajdonostársak tekintetében az egyik adásvétele a saját tulajdonrész tekintetében, egy olyan tulajdonostársak egymás közötti jogviszonyára is kihat, akik az ügyletben nem érdekeltek az ellentétben áll az Alaptörvény XIII. cikkével, hiszen nekünk, mint elbirtoklónak is jogunk van az elbirtoklással szerzett tulajdonunkhoz.” Megítélése szerint a Kúriai ítéletben „(...) egyrészt *contra legem* megállapítás van, hiszen a törvény illet nem rendelkezik. Azaz ha b. és e. tulajdonostárs ügyletet köt egymással, azaz b. megveszi

e. tulajdonrészét, az nem hat ki a.-nak a d.-vel szembeni elbirtokló pozíciójára, se az abban eltelt időre.”

- [30] Véleménye szerint „Az un. uzorás szerződés érvénytelenségének a megállapítására vonatkozó és az ehhez kapcsolódóan az elővásárlási jogunk megsértésével létrejött szerződés megtámadását egyszerűen a bíróságok nem bírálták el. Nem tartalmaz egyik ítélet sem konkrét részletes indokolással ellátott magyarázatot arra, hogy miért nem bírálta el, vagy mi volt a bírálatának az eredménye.” Mindezeknek köszönhetően azt a következtetést vonja le, hogy a bíróságok eljárása az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelmét okozzák.
- [31] Az indítványban ismételten hivatkozott a per elhúzódására és általánosságban vett hibáira, melynek kapcsán kijelentette, hogy felperesek számára a jogérvényesítést a bíróságok terhesebbé tették, ezáltal a felhívott alkotmányos jogaik pedig sérültek. „Ez kihathatott az eljárásra is, hiszen a végső döntésre nem a tényállás teljes körű feltárása mentén került sor, hanem a bíróság ügyterhének a csökkentése érdekében - a bíró ki is jelentette, hogy neki 'le kell zárnia az ügyet'.”
- [32] Az indítványozó megítélése szerint sérült a tisztességes eljáráshoz való joguk, mivel a 12 évig húzódó peres eljárás súlyosan aránytalanul hosszú volt. Sérült a tulajdonhoz való joguk, mivel az eredeti aranykorona érték alapján az indítványozók jogelődje nagyobb részt birtokolt, de a megosztás során ezt nem vették figyelembe, ezért jelentős területvesztéssel eredményezett. Sérült továbbá az egyenlő elbánás elve, mivel az I. rendű alperes jogelődje és örökösei előnyben részesültek a bírósági döntések során, miközben az indítványozó jogelődje és örökösei hátrányos helyzetbe kerültek.
- [33] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [34] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézhezvételétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2024. augusztus 16-án vette át. Az indítványozó a panaszt jogi képviselő nélkül, 2024. november 20-án adta postára. A 60 napos határidő 2024. október 15-én lejárt, azonban az egyesbíró az igazolási kérelmet a IV/3686-2/2024. ügyszám alatt végzésében elfogadta. Az indítványozó jogi képviselő nélkül jár el.
- [35] 2.2. Az indítvány az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései vonatkozásában tartalmazza az

Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont].

- [36] Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont]. Az indítvány tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont], továbbá tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [37] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [*a*) pont], továbbá a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [*b*) pont].
- [38] Az indítványozó, mint az alkotmányjogi panaszra okot adó per felperese jogosultnak és érintettnek is tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés, Abtv. 27. §]. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései Alaptörvényben biztosított jognak tekintendők, ezért az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott feltételnek. Az indítványozó kimerítette a rendes jogorvoslati lehetőségeit [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pont], továbbá élt a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének jogával is. [Abtv. 27. § (1) bekezdés *b*) pont]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tű. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében a jogorvoslati lehetőség kimerítésének a kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz ezért a jogerős döntéssel szemben akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem benyújtását is lehetővé teszi, de az indítványozó ezzel a lehetőséggel nem él.
- [39] 2.4. Az Abtv. 31. § (2) bekezdése szerint ha egy ügyben alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanabban az ügyben érintett indítványozó által, azonos jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozva alkotmánybírósági eljárásnak nincs helye. Az indítványozó által támadott felülvizsgálati ítélettel összefüggésben az Alkotmánybíróság nem folytatott le alkotmányossági vizsgálatot, ezért a *res iudicata* nem áll fenn.

- [40] 2.5. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [41] Az Alaptörvény XIII. cikk, XV. cikk (1) bekezdés és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései tekintetében az Alkotmánybíróságnak kimunkált gyakorlata van, melyhez képest – figyelemmel a panasz tartalmára - alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést az indítvány nem fogalmaz meg. A másik feltétel, azaz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség tekintetében megállapítható, hogy illet az indítvány nem tár fel, kizárólag törvényességi kérdéseket kifogásol és a panasz azok felülmérlegelésére irányul.
- [42] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és a jogorvoslathoz való jog állított sérelmével összefüggésben az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá.
- [43] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből csupán az a követelmény fakad, hogy az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében biztosítani kell a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni, és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszaható módon a sérelmet orvosolni {lásd például: 3257/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem értelmezhető akként, hogy az magában foglalná az indítványozó számára kedvező döntés meghozatalának jogát {lásd például: 3510/2023. (XII. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [44] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Valamint az, „hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek” {3416/2023. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [45] Továbbá az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy „A [...] tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32], vö.

3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]]. „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” {4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]}.

- [46] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével összefüggésben arra is rámutat, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti superbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.
- [47] Az alkotmányjogi panaszban foglaltak kizárólag törvényértelmezési és a bizonyítékok mérlegelésével összefüggő kérdésekben vitatták a támadott bírói döntéseket és kérték azoknak az Alkotmánybíróság általi megsemmisítését. Az Alkotmánybíróság fentebb kifejtett gyakorlatának fényében azonban ez csupán a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó mérlegelés felülbírálata lenne, amire azonban az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel. Ezáltal ugyanis az Alkotmánybíróság nem a bírósági eljárás tisztességes mivoltát, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség létének kérdését vizsgálná, hanem olyan tény- és jogkérdés felülmérlegelésbe bocsátkozna, amelyre nincsen hatásköre.
- [48] Minderre tekintettel a panasz nem vetett fel az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében rögzített törvény előtti egyenlőség, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető joggal összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.
- [49] Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz való alapvető jog vonatkozásában az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az elbirtoklás a polgári jog rendszerében az eredeti tulajdonszerzési módok egyike. Az elbirtoklásnak a pozitív feltételeit az elbirtoklási idő alatti sajátként való szakadatlan birtoklás, negatív feltételeit pedig az elbirtoklást kizáró körülmények hiánya képezik. A pozitív és a negatív feltételek ugyanakkor az elbirtoklással való tulajdonszerzés konjunktív feltételei. Abban az esetben, ha az elbirtoklás törvényi feltételei teljesülnek, a tulajdonszerzés a törvény erejénél fogva bekövetkezik. A jelen ügyben az eljáró bíróságok feladata részben az volt, hogy e törvényi feltételek megvalósulásáról állást foglaljanak, az ezzel összefüggő, a megszületett döntéseket kifogásoló panaszelemek pedig nem vetnek fel alkotmányjogi szempontokat. Az elbirtoklásnak a Polgári

Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénybe foglalt feltételei olyan szakjogi és tényállási kérdések, amelyeket a bíróságok vizsgáltak és indokolták azt, hogy az I. és II. rendű felperesek erre alapított keresete miért nem foghatott helyt. Ebben a kérdésben sincs tehát helye a felülmérlegelésnek.

[50] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszában az indítványozó nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel. Az indítvány az eljáró bíróságok döntéseivel kapcsolatban nem alkotmányossági, hanem törvényességi, szakjogi kifogásokat fogalmaz meg. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.

[51] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. június 3.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró